

Mål- og indholdsbeskrivelse for skolefritidsordninger

Herning Kommune – Børn og Læring

Lovgrundlaget

Skolefritidsordninger arbejder ud fra folkeskolelovens formålsparagraf, der gælder for folkeskolens samlede virke. Skolefritidsordningerne er et pædagogisk tilbud inden for skolens rammer, og de skal bidrage til opfyldelse af folkeskolens formål ved at fremme børns trivsel, udvikling og læring.

Krav til mål- og indholdsbeskrivelsen fremgår af *Bekendtgørelse om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelser for folkeskolens skolefritidsordninger*:

[Bekendtgørelse om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelser for folkeskolens skolefritidsordninger \(retsinformation.dk\)](https://www.retsinformation.dk/Bekendtgørelse-om-krav-til-indholdet-af-mal-og-indholdsbeskrivelser-for-folkeskolens-skolefritidsordninger)

Formålet med mål- og indholdsbeskrivelserne

Formålet med mål- og indholdsbeskrivelsen er overordnet at give borgerne mulighed for at få indblik i den enkelte kommunes prioriteringer og serviceniveau i forhold til kommunens skolefritidsordninger.

Skolebestyrelsen skal desuden fastsætte princip for skolefritidsordningens virksomhed. Mål- og Indholdsbeskrivelsen skal lokalt ses i sammenhæng hermed. Begge dele skal offentliggøres på skolens hjemmeside.

Udvikling på SFO-området

Herning Kommune har i skoleåret 2022-2023 deltaget i et partnerskab med KL omkring kvalitet i SFO- og klubtilbud. I den forbindelse har en arbejdsgruppe været samlet om at beskrive det fritidspædagogiske arbejdsgrundlag. Arbejdsgrundlaget beskriver 5 pejlemærker, som skaber sammenhæng mellem den fritidspædagogiske vision og hverdagen i de fritidspædagogiske tilbud.

Tanken med pejlemærkerne er at disse kan benyttes lokalt i refleksioner og drøftelse af kvaliteten i tilbuddet. Således forankres det overordnede formål med respekt for de lokale rammevilkår. Det fritidspædagogiske arbejdsgrundlag understøtter et godt og indholdsrigt fritidsliv for børn og unge.

Denne skabelon er arbejdsgruppens forslag til ny skabelon. Det er obligatorisk for skolerne at have en mål og Indholdsbeskrivelse på hjemmesiden. Denne skabelon kan være en hjælp hertil, men skolerne har lokal frihed til at vælge anderledes. Skabelonen er gjort webtilgængelig i det omfang skolerne blot fylder tekst ind i tekstbokse.

Mål- og Indholdsbeskrivelse for skolefritidsordninger i Herning Kommune – Fællesdel

Alderstrin i skolefritidsordninger i Herning Kommune

Skolefritidsordningerne i Herning Kommune går fra og med det år, hvor barnets starter i Børnehaveklassen til og med 4. klasse. Det betyder at børnene er fra 5 år til 11 år. Dog rummer nogle af special SFO'erne børn fra 5 – 17 år.

Udmøntningen af Børne- og Ungepolitikken

Skolefritidsordningen er en vigtig del af skolens samlede virke. Dette betyder at pædagoger og lærere med udgangspunkt i kommunens Børne- og Ungepolitik og det fritidspædagogiske arbejdsgrundlag samarbejder om barnets alsidige udvikling.

Samspeilet mellem de pædagogiske aktiviteter, skolens undervisning og samarbejdet med forældre

De fagprofessionelle i skole og skolefritidsordning skal i samarbejde give forældrene den bedst mulige indsigt i barnets samlede situation i undervisnings- og fritidsdelen. Arbejdet og samarbejdet med barn og forældre sker ud fra et helhedssyn på barnet. Samarbejdet mellem undervisnings-/fritidsdelen og forældre skal ske i gensidig respekt for hinandens forskellige roller og skal basere sig på ligeværdig dialog.

Lektiestøtte

Skolefritidsordningen kan ved behov give tid og rum til at læse lektier og tilbyder hjælp og støtte. Dette sker i samarbejde mellem lærere, forældre, børn og skolefritidsordning.

Børn med særlige behov og forudsætninger

Der arbejdes for at alle børn inkluderes og gives deltagelsesmuligheder i fællesskabet. Dette omfatter børn med fysiske og psykiske handicaps, samt børn med sociale vanskeligheder og andre særlige udfordringer. Alle børn skal i det daglige møde omsorg og passende udfordringer, uanset hvilke forudsætninger de bringer med sig. Arbejdet kan i perioder kræve individuelle handleplaner og særlige pædagogiske tiltag. Denne opgave fordrer et tæt samarbejde mellem fagprofessionelle, forældre, børn og relevante eksterne parter.

Inddragelse af krop, bevægelse og sundhed

Krop, bevægelse og sundhed er en integreret del af arbejdet i skolefritidsordningerne. Det afspejles i hverdagens aktiviteter, der stimulerer børnenes fysiske og motoriske udvikling, med udgangspunkt i børnenes interesse og formåen. Skolefritidsordningerne kan i den sammenhæng etablere samarbejde med idrætsforeninger og øvrige lokale tilbud. Oplevelser og aktiviteter i naturen kan ligeledes understøtte børnenes generelle sundhed. Målet er at børnene udvikler en grundlæggende glæde ved at bevæge sig, være fysisk aktive, samt opholde sig i naturen.

Balancen mellem voksenorganiserede og børneinitierede aktiviteter

Alle børn skal opleve at blive hørt og have konkret medbestemmelse i deres dagligdag. Derfor skal aktiviteterne i SFO'en foregå i en vekselvirkning mellem voksenorganiserede og børneinitierede aktiviteter. I Herning Kommune er inddragelse af børn og unge et budgetmål og dermed et særligt fokusområde.

Overgang fra dagtilbud til SFO

Børne- og Familieudvalget i Herning Kommune har haft overgangen fra daginstitution til skole og SFO som et indsatsområde, og der er vedtaget en årsplan for en sammenhængende overgang fra dagtilbud til skole:

[Link til Herning Kommunes hjemmeside vedrørende årsplan for overgang fra dagtilbud og skole](#)

Yngre børns særlige behov

Herning Kommunes skolefritidsordninger modtager børn fra de er 5 år. Praxis for det pædagogiske arbejde med førskolebørnene fremgår af de enkelte skolefritidsordningers mål- og indholdsbeskrivelser.

Revision

Fællesdelen for Herning Kommunes Mål- og Indholdsbeskrivelse revideres i 2025. Den lokale del af mål- og indholdsbeskrivelsen evalueres og justeres hvert andet år.

Lokale kommentarer til fællesdelen, herunder lokale alderstrin.

Førskolebørn starter i SFO på første hverdag i juni, inden de starter i 0. klasse august samme år.

SFO'en rummer børn fra 0. til 4. klasse.

Special-SFO rummer børn fra 0. til 4. klasse og kræver, at barnet er visiteret hertil.

I særlige tilfælde kan der søges om SFO til 5.klasse. Det samme glæder på specialområdet.

Fritidspædagogisk arbejdsgrundlag

Fritidspædagogikkens omdrejningspunkt er *dannelse* - og hvordan det enkelte menneske træder i kontakt med verden omkring det. Samvær og aktiviteter drives af interesse og lyst for derigennem at værne om børn og unges mulighed for leg, frihed og medbestemmelse. Sigtet er at udvikle *myndighed*, forstået som evnen til på én gang at tage vare på sig selv og fællesskabet. Fritidspædagogikken bidrager således til den enkeltes mulighed for et rigt og glædesfyldt liv samt til samfundets sammenhængskraft. Herning Kommunes fritidspædagogiske arbejdsgrundlag understøtter et godt og indholdsrigt fritidsliv for børn og unge og former fællesskaber, hvor der er plads til såvel *at gøre* som *at være*.

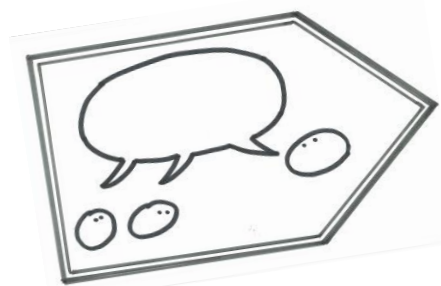
Alle børn og unge:

- deltager i forpligtende fællesskaber
- medskaber egen fritid
- leger, bevæger sig og er kreative
- oplever sjov, sammenhæng og meningsfuldhed i hverdagen
- udvikler sig til selvstændige og sociale individer

Pædagogik og hverdag

De fem pejlemærker skaber sammenhæng mellem det fritidspædagogiske arbejdsgrundlag og hverdagen i de fritidspædagogiske tilbud. Pejlemærkerne benyttes lokalt i refleksioner og drøftelser af kvaliteten i tilbuddet. Således forankres det overordnede formål med respekt for de lokale rammevilkår.

Pejlemærke 1: Barnet og den unges perspektiv

Balancen mellem voksenorganiserede og børneinitierede aktiviteter er afgørende for fritidspædagogikken.

Ambitionen om at det skal være sjovt og meningsfuldt at deltage i fritidspædagogiske tilbud, betyder at børn og unge, skal have konkret indflydelse på egen hverdag.

Den dygtige fritidspædagog spørger sig selv: hvordan får vi børnene på banen?

I Vildbjerg Skoles SFO betyder det:

Der afholdes børnemøde/samling hver mandag hvor ugens aktiviteter præsenteres.

Børnene får her mulighed for komme med ønsker til aktiviteter og at komme med forslag helt generelt i forhold til, hvad der skal ske i SFO.

De nævner måske fodbold eller andre aktiviteter, som allerede er en del af de aktiviteter, børnene kan lave, men dialogen om aktiviteten er vigtigt i forhold til barnets oplevelse af at blive hørt.

Vi bestræber os på at være lydhøre for alles ideer.

Realistiske aktiviteter imødekommes, og der planlægges, så børnene kan genkende de aktiviteter, de har været med til at foreslå. Indimellem er der aktiviteter, som alle skal deltage i.

Der er aktiviteter hver dag, som børnene melder sig til. Er der frie hænder, er der altid mulighed for at tilføje aktiviteter og lege, som børnene umiddelbart har lyst til på dagen.

Til børnemøderne er der fokus på dannelse og trivsel. Sammen med børnene vender vi begreber som fx trivsel, fællesskab, tryghed, kammeratskab, hvornår man er en god ven osv.

Et eksempel kan være, at vi deltager i Danmarksindsamlingen, og i forbindelse med dette snakker vi med børnene om, hvordan det er i andre lande, og hvad vilkårene for børn rundt omkring i verden er.

I SFO afholder vi hyggeaftener for de enkelte årgange. Børnene er med til at lave mad og pynte op til aftenen og også med til at bestemme indholdet af aktiviteterne.

Pejlemærke 2: Forældresamarbejdet

De fritidspædagogiske tilbud ser værdi i en åben og ærlig forældrekontakt. Der er opmærksomhed og nysgerrighed omkring formidlingen af fritidspædagogikkens bidrag til i børnenes udvikling - og der arbejdes kontinuerligt med at give forældrene indsigt i - og indflydelse på hverdagen.

Særlig de ansatte i sfo'erne er i en privilegeret position, ofte med daglig kontakt til forældrene. De øvrige tilbud arbejder via andre kommunikationskanaler – alle med fokus på relevant

informationsudveksling og tillidsfuldt samarbejde om børnenes og de unges trivsel og udvikling.

Den dygtige fritidspædagog spørger sig selv: hvordan får vi forældrene i tale - og hvad er det vigtigste for dem at vide?

I Vildbjerg Skoles SFO betyder det:

Vi udsender ugentligt information med beskrivelse af de aktiviteter, der foregår i SFO.

Vi afholder forældrekafe flere gange om året med fremvisning af forskellige ting og aktiviteter børnene har lavet og deltaget i.

Vi har daglig og tæt kontakt med forældrene, der kommer i SFO.

Vi er i kontakt på AULA samt i telefonisk kontakt.

Vi anser forældre- og SFO-samarbejdet som gensidigt forpligtende.

Vi er tydelige omkring forventninger til samarbejdet, og til hvad man kan forvente af os som SFO.

I forbindelse med førskoleforløbet og ved først forældremøde for førskolen fortæller vi om dagens gang i SFO, og vi er tydelige omkring vores forventninger til forældresamarbejdet og kommunikationen og også tydelige i forhold til, hvad forældrene kan forvente af os.

Forældre, der kommer i vores SFO, skal opleve os som imødekommende, og de skal opleve, at vi også fortæller lidt om deres barns dag i SFO ved afhentningen.

Pædagogerne i SFO er kontaktpædagoger i klasserne i indskolingen og deltager i forældresamtalerne en gang om året. Her er der mulighed for en dialog om barnets trivsel og udvikling i SFO.

Pædagogerne deltager i samarbejds møder, arbejds møder og netværks møder omkring børnene. Her gives der et perspektiv fra SFO, og der arbejdes sammen med skolens lærere i forhold til det enkelte barns behov og eventuelle aftaler og indsatser omkring barnet.

Pejlemærke 3: Sammenhæng og helhed

Fritidspædagogikken er optaget af *0-18 års-perspektivet* og sammenhæng i børnenes og de unges liv. Fritidspædagogikken fungerer som bindeled mellem hjem, dagtilbud, skole, skolefritidsordning, juniorklub, ungdomsskole og øvrige fritidstilbud. Særligt overgangen dagtilbud-skole-sfo er et fritidspædagogisk indsatsområde, hvor der arbejdes tæt sammen med dagtilbudspersonale og folkeskolelærere. Fritidspædagoger arbejder ofte på tværs af skole og skolefritidsordning, og bidrager med fritidspædagogisk faglighed og sindelag, der kan inspirere samværsformer og struktur i skolen. Fritidspædagoger indgår i samarbejdet med ligeværdighed og bidrager med pædagogprofessionens styrke i arbejdet med det sociale fællesskab.

Den dygtige fritidspædagog spørger sig selv: hvordan skaber jeg tryghed og sammenhæng i det enkelte barns liv?

I Vildbjerg Skoles SFO betyder det:

Vildbjerg Skole og SFO betragtes som en samlet enhed og er grundlaget for barnets hele dag i institutionen.

Medarbejdere i SFO er en naturlig del af skoledagen, når barnet forlader morgensfo, og der er tæt samarbejde mellem de voksne på tværs af alle fagligheder.

Vi har fokus på overgange og på, hvordan vi med vores forskellige roller kan understøtte barnet i løbet af hele dagen. Vi har fokus på at hjælpe hinanden med at løse kerneopgaven, og alle fagligheder byder ind til barnets trivsel og udvikling i såvel SFO som skole.

Medarbejdere i SFO er den del af skolens undervisning både i form af vikartimer og undervisning generelt fra 0.-3. klasse.

Vi har fokus på kendte voksne og dermed større tryghed for barnet i hverdagen.

Medarbejdere i SFO deltager i skolefester, fællesamlinger, Vildbjerg Skole Run og andre aktiviteter, som er med til at skabe sammenhæng i barnets hverdag.

Medarbejdere i SFO deltager i teammøder og klyngemøder og er en naturlig del af personalegruppen for hele skolen.

Overgangsarbejdet fra dagtilbud til førskole/skole/SFO starter for alvor hvert år efter vinterferien og indeholder for de kommende skolebørn elementer som:

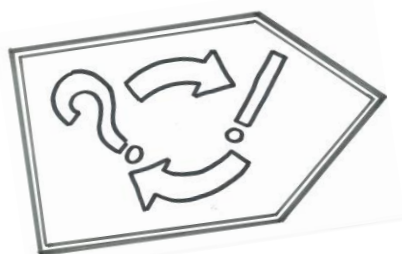
- deltagelse i morgensamlinger
- besøgsdage i SFO og forældrekafe i SFO
- besøg i børnehaven af de kommende kontaktpædagoger
- legetimer med 0. årgang

I overgangen fra SFO 1 til SFO 2 er der besøg, så børnene kan vænne sig til de nye rammer, og der afholdes et forældremøde for forældrene til børn, der rykker til SFO2.

Der afholdes fælles personalemøder i SFO 1 og 2, hvor der er fokus på hele børnegruppen. Dette sker for at sikre sammenhængen mellem de to afdelinger.

Et par gange om året planlægges fælles temaaktiviteter for børnene på tværs af de to afdelinger, så børnene oplever kendskab til hinanden og til de voksne i hele SFO.

Pejlemærke 4: Fritidspædagogisk faglighed

Relations arbejde og rammesætning er omdrejningspunkt for udøvelse af den fritidspædagogiske faglighed.

Fritidspædagogen arbejder ved at forme miljøer, hvor børn kan udfolde sig og udfordres – og fritidspædagogen positionerer sig ved siden af barnet og fornemmer, hvornår der skal tages initiativ og gives plads.

- Fritidspædagogikken inspirerer til leg, eksperimenter og fremmer kreativ tænkning og udfoldelse.
- Fritidspædagogikken er inkluderende og øger børnenes deltagelsesmuligheder og fællesskabets kvaliteter.
- Fritidspædagogikken insisterer på at dannelsesperspektivet forener læring, trivsel og almen udvikling.

Den dygtige fritidspædagog spørger sig selv: hvordan inviterer jeg alle børn til at tage del i sammenhænge, hvor de udvikler sig?

I Vildbjerg Skoles SFO betyder det:

Vi prioriterer kreativitet og aktiviteter, der inviterer til, at børnene kan udvikle deres fantasi, kreative sider og udfoldelse.

Vi arbejder inkluderende og har fokus på, at alle børn kan deltage i leg og aktiviteter, hvor de uanset forudsætninger kan være med.

Der arbejdes med, at børn, der har særinteresser, kan dyrke disse, og vi oplever, at det også betyder, at andre børn inviteres med i lege og aktiviteter, som de ikke umiddelbart selv ville finde på.

Hvis vi arbejder med en aktivitet som "opfinderværksted", er der fokus på processen, hvor børnene kan være kreative, og det ikke et færdigt resultat, man skal nå frem til eller leve op til.

Vi er på den anden side også bevidste om, at der er børn, der har brug for en mere fast ramme at agere i, så der bygges derfor pædagogiske stilladser omkring en aktivitet.

Pædagogerne i SFO er bevidste om, at der er børn, der har brug for, at regler i lege skal "oversættes", både for de børn der har brug for dette og for resten af børnegruppen.

Vi er bevidste om og lykkes med, at mange aktiviteter kan skaleres op og ned, alt efter hvilke børn der deltager i aktiviteten.

Vi har ligeledes i planlægningen fokus på, hvor mange medarbejdere der skal tilknyttes vores aktiviteter, så aktiviteten kan understøttes pædagogisk i forhold til de børn, der har et særligt behov.

Vi arbejder med, at de ældre børn hjælper de børn, der er yngre og måske mere udfordrende i en aktivitet eller leg.

Pejlemærke 5: Ledelse tæt på praksis

og aktiviteter.

Fritidspædagogikkens kvalitet afhænger af fagprofessionel ledelse af rammer og indhold. Gennem dygtig ledelse realiseres fritidspædagogikkens udviklingspotentiale og kvaliteten af tilbuddene vurderes, evalueres og udvikles. Ledelsen er særlig opmærksom på kompetenceudvikling, rekruttering og fastholdelse af medarbejdere – og på hvordan der samarbejdes med de øvrige aktører i børnenes og de unges liv. Ledelsen arbejder for at udvikle rum og fysiske rammer, som er målrettet fritidspædagogisk samvær

Den dygtige fritidspædagogiske leder spørger sig selv: hvordan udvikler vi organisationen, så den bedst muligt bidrager til børnenes dannelse?

I Vildbjerg Skoles SFO betyder det:

Synlig ledelse prioriteres højt. Dette sker blandt andet ved ugentlige personalemøder med lederdeltagelse.

Ledelse og medarbejdere er i tæt dialog om retning og udvikling af SFO. Dette fordrer en ledelse, der er lydhør, og som har tillid til, at SFO-medarbejdere i det daglige ved og bruger deres pædagogfaglighed i forhold til, hvordan aktiviteter og lege skal planlægges, så børnenes trivsel understøttes bedst muligt.

Vi har fokus på ledelsesopfølgning og evaluering af de aktiviteter, vi planlægger, så vi hele tiden i dialog kan udvikle på vores SFO.

Vi prioriterer, at ledelsen udviser engagement og interesse for SFO i det daglige, og at ledelsen ser SFO som en naturlig del af den samlede skole og børnenes hele dag.

Ledelsen prioriterer tid til planlægning af "den ideelle SFO" og til dialogen med medarbejderne om dette.

Ledelsen prioriterer tid til kompetenceudvikling og til, at pædagogerne i SFO sammen udvikler deres kompetencer til gavn for kerneopgaven i SFO.

Vi arbejder med et pædagogisk og visuelt årshjul og derigennem synlighed omkring aktiviteter i SFO både for børn og forældre.